

Kommissorium for § 17, stk. 4-udvalget Gentænkning af socialområdet i Hedensted Kommune

Baggrund

Kommunalbestyrelsen har ved sin konstituering nedsat et § 17, stk. 4-udvalg, der i perioden 2024-2025 skal undersøge, udfordre og dermed gentænke det samlede socialområde i Hedensted Kommune. Dette ud fra en ambition om, at kommunens borgere i højere grad skal opleve, at deres behov for hjælp imødekommes på en måde, der er sammenhængende og bæredygtig.

Som kommune er vi forpligtigede til at hjælpe borgere i alle aldre, uanset livsfase, der i en eller anden grad har brug for os, eller hvis tilværelse afhænger af kommunens hjælp. Kommunens ageren og involvering i borgeres liv, kan have en betydelig indvirkning på- og være med til at sikre, at de med behov for hjælp, får bedre muligheder for at mestre eget liv og leve et mere selvstændigt og meningsfuldt liv.

Socialområdet i Hedensted Kommune er fordelt over flere forvaltninger. Social Omsorg, der har ældre- og sundhedsområdet samt voksne med handicap. Beskæftigelse, der har voksenpsykiatrien og rusmiddelcentret. Læring, der varetager dagtilbuds- og skoleområdet, børn-, unge- og familieområdet.

Socialområdets ikke-kommunale interessenter, består umiddelbart af frivillige, pårørende, civile aktører, arbejdsmarkedet/virksomheder og institutioner.

Udvalgets arbejde

Udvalgets vision er at mennesker, der er socialt udsatte, hvad enten det skyldes at de lever med handicap, med psykisk sygdom, hjemløshed, misbrug eller andre former for mistrivsel, skal opleve at modtage hjælp fra et socialområde, der ikke er forhindret i at træde til, på grund af et manglende manøvrerum afstedkommet af forvaltningers siloopdeling samt usammenhængende lovgivning og budgetter. I stedet ønskes et samlet socialområde, som agerer fleksibelt, imødekommende og assisterer kommunens borgere ved behov for hjælp.

Virkeliggørelsen af ovenstående ambitioner, vil i det nedsatte § 17, stk. 4-udvalg tage afsæt i tre tematikker, der danner ramme for arbejdet:

Forpligtende fællesskaber – partnerskaber og inddragelse af civilsamfundet

Et sammenhængende socialområde

Implementering af lovgivning og reformer i en Hedensted-kontekst

I vedlagte **tids- og procesplan** er den toårige periode fordelt på tre faser, hvori temaerne bearbejdes. Tids- og procesplanen opdateres løbende.

Udvalget vil ved arbejdsperiodens afslutning (4. kvartal 2025), udarbejde en indstilling med anbefalinger/forslag til den nye Kommunalbestyrelse om, hvordan det vurderes muligt, at innovere, tilrettelægge og organisere det fremtidige (arbejde på) socialområde i Hedensted Kommune. Udvalgets ambition er at redegøre for de mest centrale aspekter, erfaringer og vilkår, der bør tages i betragtning, når og i det omfang, de følgende tre temaers indhold indarbejdes i et fremtidigt socialområde.

§ 17, stk. 4-udvalget vil til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen løbende og i takt med temaernes udfoldelse, byde ind med forslag til prøvehandlinger og tiltag, som med fordel kan igangsættes parallelt med udvalgets igangværende arbejde.

1. tema: Forpligtende fællesskaber – partnerskaber og inddragelse af civilsamfundet

Flere kommuner erfarer i disse år, at partnerskaber med civile aktører, virksomheder og/eller lokalsamfundet er en nødvendighed, men samtidig også optimerende for både at løse stadig flere og mere komplekse problemer på kvalificeret vis og samtidig at holde budgetterne.

Samarbejdet med civile aktører, virksomheder og/eller lokalsamfundet viser sig i flere tilfælde at kunne supplere kommunens traditionelle rolle som, lidt firkantet, værende den aktør i samfundet, der formelt set løser borgernes udfordringer. For hvor kommunen ikke kan nå ud, har civile aktører og lokalsamfund ofte yderligere rækkevidde der betyder, at de kan agere brobyggere for borgere til det offentlige (sundhedsvæsen, jobcenter mv.), at deres tilstedeværelse har en forebyggende effekt samt, at de med deres civile status, formår at skabe lokale fællesskaber, der inkluderer mennesker, som ellers ikke ville indgå i sociale netværk.

Vi skal som kommune samtidig huske potentialet, betydningen og nysgerrigheden i forbindelse med at indgå i ligeværdige samarbejder med frivillige, udsatte borgeres familier, netværk og naboer, fordi vi af erfaring ved, at deres deltagelse, opbakning og blotte tilstedeværelse bringer stor værdi.

Udvalgets ambition om at udfolde temaet om samarbejde og partnerskaber med civile aktører, lokalsamfund og virksomheder, beror sig på en overbevisning om, at der i Hedensted Kommune, med et grundigt forarbejde og de rette vilkår, er et spirende potentiale for at sammenkoble og opbygge flere forpligtende fællesskaber og partnerskaber. Fællesskaber som alene eller i samarbejde med kommunens sociale områder, kan respondere på problemstillinger, hvor udsatte børn, unge, voksne og ældre søger at blive mødt, at indgå i et meningsfuldt fællesskab eller, at blive ledt det rette sted hen for yderligere hjælp.

Dette tema giver også anledning til at gentænke kommunens rolle. Erfaringen fra andre kommuner og organisationer (KFUM's Sociale Arbejde, CFSA m.fl.), der arbejder med og undersøger partnerskaber, understreger vigtigheden i, at kommunen i et vist omfang tilpasser sig de krav, som indgåelse af partnerskaber stiller. At skabe løsninger med lokalsamfundet og civile organisationer fordrer kommunal mod og villighed, både til at samarbejde demokratisk og ligeværdigt, at granske egen praksis og kultur samt, at benytte transparente og justerbare styringsformer.

2. tema: Et sammenhængende socialområde

Vi er som kommune allerede i gang med at skabe sammenhæng mellem sociale indsatser; vi har en sammenhængende Børne- og ungepolitik, en Ungestrategi som binder an til voksenlivet, en Værdighedspolitik og flere andre politikker og strategier, der sætter rammerne for de indsatser og den socialvelfærd Hedensted Kommune skal kunne levere til vores borgere, når de har brug for os.

Men der er udviklingspotentiale. For at strategiernes formål og indhold kan udfoldes og bringe den fulde effekt, fordrer det et stærkt forpligtende samarbejde på tværs af kommunens afdelinger og forvaltninger, med sektorer og lokalsamfundet. Netop det forpligtende og tværgående samarbejde er centralt for at kunne understøtte et tværfagligt, helhedsorienteret perspektiv på borgernes udfordringer og herigennem, at kunne finde bæredygtige løsninger. Men det brede samarbejde har ikke alene betydning for borgerens vej

til mestring. At vi på forvaltningsområderne formår et solidt tværgående samarbejde, der leverer velkoordinerede, nøjagtige og holdbare ydelser, er også en forudsætning for, at vi som kommune kan opnå og fastholde en sund økonomi, som sigtepunktet *Vækst i balance*, tilsiger (Kommunalbestyrelsens strategi, 2022-2025). På side 10 i udgivelsen *Mere ledelse, mindre detailstyring, bedre velfærd*, formulerer KL, Kommunaldirektørforeningen, Børne- og Kulturchefforeningen, Kommunalteknisk Chefforening, Foreningen for Kommunale Velfærdschefer og Økonomidirektørforeningen følgende:

”Velfærdspotentialet i helhedsløsninger er stort og har derfor også væsentlige økonomiske konsekvenser for alle kommuner, afhængigt af succes eller ej.”

Videre formuleres på samme side: ”Det er et paradoks, at stort set al lovgivning regulerer aktiviteter *inden for* de enkelte opgaveområder, men at kvalitet og værdi for borgerne meget ofte handler om at skabe løsninger på *tværs* af områderne. Derfor skal helhedsløsninger have høj prioritet i den kommunale ledelseskæde, hvor frisættelse også skal bruges til at fravige standardløsninger og faglig rutine inden for søjlen og finde fælles løsninger på tværs af områderne”.

For borgere kan en velkoordineret social indsats med de relevante parter betyde, at udfordringer ikke vokser sig til uoverskuelige problemer som borgeren ikke alene kan løse. For kommunen kan velkoordinerede, tværgående og dermed helhedsorienterede indsatser på sigt mærkes ved, at vi opnår en bedre udnyttelse af de begrænsede økonomiske ressourcer. Det er altså meningsfuldt at tænke vores fremadrettede organisering i en retning, hvor både borgere og kommune får fordel af det potentiale, der ligger i et velanlagt tværgående samarbejde.

3. tema: Implementering af lovgivning og reformer i en Hedensted-kontekst

Kommunalbestyrelsen har valgt *Smidige og effektive processer* (Kommunalbestyrelsens strategi, 2022-2025) som ét af tre strategiske sigtepunkter, der skal gennemstråle den måde, vi bedriver kommune på i Hedensted. Smidighed og effektivitet skal være et grundlæggende fundament for kommunens dialog og samarbejde med borgerne, der skal opleve at blive mødt med respekt og lydhørhed.

Det ønsker vi også skal ses afspejlet i den måde, vi arbejder med implementering af reformer og lovgivning på sådan, at vi forankrer solide rammer og vilkår for den mere sammenhængende praksis og hjælp, vi ønsker borgerne skal mødes med. Derfor er det også ganske naturligt, at sigtepunktet *smidige og effektive processer* i dets essens, inkorporeres i udvalgsarbejdet omkring *Gentænkning af socialområdet i Hedensted Kommune*.

Vi er her optaget af ikke at bidrage til unødigt bureaukrati, ligesom vi ønsker at frisætte vores medarbejdere, så de i videst muligt omfang kan bruge deres faglighed. Et af hovedargumenterne for at frisætte medarbejderne er, at dette frigiver tid til kerneopgaven; at sikre kvaliteten i den borgernære velfærd. Udover at aktualiteten i dette tema lige nu belyses på et nationalt plan, spiller perspektiverne heri og det, at vi finder de rette løsninger også en afgørende rolle i vores lokale kommunale kontekst, hvor vi står over for opgaven, at skulle gentænke og skabe sammenhæng på socialområdet.

Sammensætning af udvalget

Udvalget er nedsat af Kommunalbestyrelsen under forvaltningsområdet Social Omsorg. Udvalget består af følgende medlemmer:

Birgit Jakobsen (K), Formand, Udvalget for Læring

Lene Tingleff (V), Udvalget for Beskæftigelse

Dorrit Haulrich (A), Udvalget for Beskæftigelse

Jakob Toftebjerg (V), Udvalget for Fællesskab

Simon Bendfeldt (V), Udvalget for Social Omsorg

Sekretariatsbetjening og deltagelse fra fagrelevante afdelinger og forvaltninger, koordineres løbende af direktør for Social Omsorg, Ann Hermansen.

Her foruden inviteres relevante deltagere ind til de enkelte faser. Her kan både være tale om interne og eksterne deltagere, for eksempel vil det være oplagt at tænke NGO'er, lokalråd og eventuelle andre relevante aktører ind i arbejdet omkring udvikling af partnerskaber og inddragelse af civilsamfundet i øvrigt i udvalgets arbejde med den første fase; *Forpligtende fællesskaber – partnerskaber og inddragelse af civilsamfundet*, ligesom der vil være aktører, der er centrale i de efterfølgende faser.

Udvalgets arbejdsform

Udvalget tilrettelægger selv sin arbejdsform inden for rammerne af styrelsesloven. Formandskabet sikrer den nødvendige sammenhæng til de øvrige udvalg med relation til socialområdet i Hedensted Kommune.

Udvalget mødes cirka én gang pr. måned.

Udvalget involverer og rådfører sig løbende med civile aktører, lokalråd og videnspersoner, som med fagprofessionel erfaring og lokalkendskab vil kunne nuancere og informere om perspektiver og erfaringer, som måtte være relevante og befordrende for arbejdet med temaerne. Derudover kan der gøres overvejelser i forhold til, at involvere udsatte borgere, deres familie/netværk, eller at besøge andre kommuner eller etablerede frivillige tilbud, som har gode erfaringer med håndtere temaernes udfordringer og dilemmaer.

Tidsplan

Se vedlagte tids- og procesplan, der illustrerer arbejdets opdeling i faser, samt de planlagte og allerede gennemførte processer.

Økonomi

Udvalgets udgifter i forbindelse med udvalgets arbejde afholdes inden for eksisterende budget.